

Across the border - seminar

Schotland 28-03-2019

Beste KKNN-ers,

Een deftige senaatskamer, een tijdstip rond de lunch en een boeiende spreker uit Schotland trok mensen uit alle hoeken van onze drie noordelijke provincies naar het KKNN Across the Border - seminar. Beleidsmedewerkers van gemeenten en provincies, een gedeputeerde, studenten en hoogleraren, dorps- en woningcoöperaties en raadsleden hoorden hoe ook in Schotland papier geduldig is, maar de praktijk van veerkracht in gemeenschappen vaak anders.

Professor Skerratt is Director of Policy Engagement of Rural Policy at Scotland's Rural College [Hier vindt u](#) haar presentatie van 28 maart 2019.

Veel leesplezier!

Professor Sarah Skerratt was in Groningen ter gelegenheid van de promotie van Erzi de Haan, zij deed onderzoek als promovenda van de Hanzehogeschool en de RUG naar burgerinitiatieven in Noord-Nederland. In de laatste Nieuwsflits schreven we hierover.

Een Nederlandse samenvatting van haar onderzoek is [hier te vinden](#).

De veerkracht van Schotse plattelandsgemeenschappen

Onder grote publieke belangstelling vond op 28 maart 2019 het eerste 'Across the Border - seminar' van het KKNN plaats in de senaatskamer van het Academieggebouw van de RUG. Professor Sarah Skerratt was uit Schotland overgekomen om te vertellen over de veerkracht en burgerkracht van haar landgenoten in dunbevolkte, krimpende rurale gebieden. Volgens haar worden die krachten nogal eens overschat door de overheid en leidt dat tot een nog grotere splitsing van de bevolking in 'haves' en 'have nots'.

Door Eduard van den Hoff

Veerkracht is een populair begrip geworden binnen het Schotse nationaal beleid. Het wordt gezien als de route naar een duurzame ontwikkeling van het platteland. Het is deze veerkracht die ervoor zorgt dat een gemeenschap zich zelfs onder onzekere, veranderende, onvoorspelbare en verrassende omstandigheden toch goed weet te ontwikkelen. 'Veerkracht is een positief begrip', benadrukt Skerratt, 'het kent geen slachtoffers. Je weet zelfs te functioneren in crisissituaties.'

Kennisnetwerk Krimp Noord-Nederland

Veel te idealistisch

Geen wonder dat de Schotse regering de veerkracht omarmt. In National Outcomes beschrijft de Schotse overheid wat ze wil bereiken en hoe zij Schotland voor zich ziet. Het is een land van sterke, veerkrachtige gemeenschappen met eigen verantwoordelijkheden. “We live in communities that are inclusive, empowered, resilient and safe”, zo staat te lezen in het National Performance Framework (NPF). Maar volgens Skerratt is dit veel te idealistisch gesteld en krijgen gemeenschappen verantwoordelijkheden op hun bordje geschoven die ze niet altijd kunnen dragen. Dat kan leiden tot enorme sociale en economische ongelijkheid. Omdat de overheid het laat afweten, lopen de onsuccesvolle gebieden leeg en loopt de achterstand meer en meer op onder achterblijvers.

Queeste

Aan het ‘veerkracht-denken’ van de Schotse overheid ligt weliswaar het nodige onderzoek ten grondslag, maar met de kwaliteit ervan veegt Skerratt de vloer aan. Want vaak gaat het om niet meer dan een casestudy met ontstellend weinig data. ‘Ik wil meer vergelijkend en systematisch onderzoek!’, verzucht de Schotse wetenschapper. Ze wil af van onderzoeken die blijven hangen in tevredenheid. ‘We moeten een queeste starten naar het onzichtbare. Daarin hebben wetenschappers en overheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid.’

Enkele schouwers

In de discussie na de presentatie haalt Tialda Haartsen, professor Rurale Geografie, de actuele politieke situatie op het platteland aan die zich kenmerkt in een welig tierend populisme. Die lijkt gebaseerd op een wantrouwen jegens de overheid. ‘Kan, maar het lijkt ook gestoeld op pragmatisme’, denkt Skerratt. De Friese gedeputeerde Kramer geeft Skerratt een schets van de Nederlandse participatiemaatschappij. De bevolking dient bepaalde overheidstaken over te nemen, maar niet iedereen is daartoe in staat. Hoe gebeurt dat op het Schotse platteland? Skerratt antwoordt dat de plattelandsbevolking veerkracht toont, omdat het wel zal moeten. Vanwege de afstanden is men genoodzaakt de eigen problemen op te lossen. Er zijn veel vrijwilligers actief. De keerzijde is een enorm aantal mensen dat kampt met burn-out verschijnselen. ‘Hoe minder dicht de bevolking, hoe groter het aantal vrijwilligerstaken dat op enkele schouwers komt te rusten. Uiteindelijk is er geen back-up meer’, waarschuwt ze. De overheid moet hier ook rekening mee houden. ‘Het is ook belangrijk te zorgen dat er jongeren in de rurale gebieden blijven. Bied ze werk en huisvesting op het platteland!’ Een advies dat zeker ook voor Nederland van toepassing is.

Het eerste ‘Across the Border - seminar’ van het KKNN vond plaats op 28 maart 2019 onder grote publieke belangstelling.